A BIZOTTSÁG 2005/43/EK IRÁNYELVE

(2005. június 23.)

a vegetatív szőlő-szaporítóanyagok forgalmazásáról szóló 68/193/EGK irányelv mellékleteinek módosításáról

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BIZOTTSÁGA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre,

tekintettel a vegetatív szőlő-szaporítóanyagok forgalmazásáról szóló, 1968. április 9-i 68/193/EGK tanácsi irányelvre [1] és különösen annak 2. cikke (1) bekezdésére (DA) c) pontjára, 8. cikke (2) bekezdésére, 10. cikke (3) bekezdésére és 17a. cikkére,

mivel:

(1) A 68/193/EGK irányelv megállapítja a vegetatív szőlő-szaporítóanyagok Közösségen belüli forgalmazásával kapcsolatos közösségi rendelkezéseket. Az irányelv felsorolja azokat a feltételeket, amelyeknek meg kell, hogy feleljen a növényállomány, a szaporítóanyag, a csomagolás és a címkézés.

(2) A fejlett növényvédelmi technológia lehetővé teszi, hogy az adott technológiának megfelelően termesztett növényeket a hagyományos kötegeken kívül termesztőedényben (cserépben, rekeszben vagy ládában) is forgalomba lehessen hozni.

(3) Amennyiben a tagállamok megkövetelik, hogy a területükön előállított anyagok minden egyes szállítmányát egységes dokumentum kísérje, az e kísérőokmányra vonatkozó feltételekről rendelkezni kell.

(4) A szaporítóanyagokra és a csomagok összetételére vonatkozó egyes feltételeket nem kell alkalmazni az új termesztési módszereknek megfelelően előállított szaporítóanyagokra.

(5) Azokat a feltételeket, amelyeknek a növényállománynak meg kell felelnie, a 68/193/EGK irányelv I. melléklete határozza meg. Ennek a mellékletnek tartalmaznia kell a szaporítóanyag-kategóriákra és -típusokra vonatkozó hivatkozást, az ellenőrizendő károsító szervezetek új pozitív listáját, valamint a növényállományra alkalmazandó vizsgálati és tesztelési módszert.

(6) Azokat a feltételeket, amelyeknek a szaporítóanyagnak meg kell felelnie, a 68/193/EGK irányelv II. melléklete határozza meg. Ennek a mellékletnek tartalmaznia kell a fajtára, és adott esetben a klónra vonatkozó hivatkozást az egyes szaporítóanyag-kategóriákra és -típusokra a fajtaazonosságot és a fajtatisztaságot, a szaporítóanyagok vizsgálatának módszereit, valamint a különböző szaporítóanyag-típusok osztályozását illetően.

(7) Azokat a feltételeket, amelyeknek a csomagolásnak meg kell felelnie, a 68/193/EGK irányelv III. melléklete határozza meg. Ennek a mellékletnek tartalmaznia kell a szaporítóanyag típusára vonatkozó hivatkozást a csomagolási egységenkénti darabszám tekintetében.

(8) Azokat a feltételeket, amelyeknek a címkézésnek és a kísérőokmánynak meg kell felelnie, a 68/193/EGK irányelv IV. melléklete határozza meg. Ennek a mellékletnek a szaporítóanyagra vonatkozóan tartalmaznia kell a 68/193/EGK irányelv 10. cikke által előírt minden információt.

(9) A szőlő-szaporítóanyag termesztési időszaka több évig tart, következésképp a vizsgálathoz és a teszteléshez szükséges idő meglehetősen hosszú. Új feltételek gyors bevezetése az új követelményeknek megfelelő szaporítóanyag hiányához vezethet. Következésképp a már meglévő szaporítóanyagok esetében helyénvaló átmeneti időszakról rendelkezni az I., II. és IV. mellékletben megállapított új feltételeknek való megfelelés érdekében.

(10) Ezért a 68/193/EGK irányelvet ennek megfelelően módosítani kell.

(11) Az ebben az irányelvben előírt intézkedések összhangban vannak a Mezőgazdasági, Kertészeti és Erdészeti Vetőmagok és Szaporítóanyagok Állandó Bizottsága véleményével,

[1] HL L 93., 1968.4.17., 15. o. A legutóbb az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelettel (HL L 268., 2003.10.18., 1. o.) módosított irányelv.

ELFOGADTA EZT AZ IRÁNYELVET:

1. cikk

A 68/193/EGK irányelv I–IV. melléklete helyébe ezen irányelv I–IV. melléklete lép.

2. cikk

(1) A tagállamok legkésőbb 2006. július 31-ig elfogadják és kihirdetik azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy ennek az irányelvnek megfeleljenek. Haladéktalanul ismertetik a Bizottsággal e rendelkezések szövegét, valamint az említett rendelkezések és az irányelv közötti megfelelési táblázatot.

Ezeket a rendelkezéseket 2006. augusztus 1-jétől alkalmazzák.

Amikor a tagállamok elfogadják ezeket a rendelkezéseket, azokban hivatkozni kell erre az irányelvre, vagy azokhoz hivatalos kihirdetésük alkalmával ilyen hivatkozást kell fűzni. A hivatkozás módját a tagállamok határozzák meg.

(2) A tagállamok közlik a Bizottsággal nemzeti joguknak azokat a főbb rendelkezéseit, amelyeket az ezen irányelv által szabályozott területen fogadnak el.

3. cikk

Ez az irányelv az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

4. cikk

Ennek az irányelvnek a tagállamok a címzettjei.

Kelt Brüsszelben, 2005. június 23-án.

a Bizottság részéről

Markos KYPRIANOU

a Bizottság tagja

I. MELLÉKLET

A NÖVÉNYÁLLOMÁNYRA VONATKOZÓ FELTÉTELEK

1. A növényállománynak fajtaazonosnak és fajtatisztának kell lennie, valamint szükség esetén klónazonosnak és klóntisztának.

2. Az ültetvény művelési feltételeinek és a növények fejlettségi stádiumának lehetővé kell tenniük a fajtaazonosság és a fajtatisztaság, valamint szükség esetén a klónazonosság és a klóntisztaság, továbbá a növény-egészségügyi állapot megfelelő ellenőrzését.

3. A talaj vagy szükség esetén a termesztőközeg esetében megfelelően biztosított a károsító szervezetektől vagy azok kórokozó-átvivőitől, különösen a vírusbetegségeket hordozó nematódáktól való mentesség. A törzsültetvényeket és a szőlőiskolákat olyan megfelelő feltételek mellett kell létesíteni, hogy elkerülhető legyen a károsító szervezetekkel való megfertőződés veszélye.

4. A szaporítóanyag értékét csökkentő károsító szervezetek jelenléte a lehető legalacsonyabb szinten legyen.

5. Különösen az a), b) és c) pontokban említett károsító szervezetek esetében az 5.1-től 5.5-ig terjedő pontokban meghatározott feltételeket kell alkalmazni, az 5.6. pontra is figyelemmel:

   a) fertőző leromlás komplex betegség: Grapevine fanleaf virus (GFLV), Arabis mosaic virus (ArMV);

   b) a szőlő levélsodródását okozó vírusok: Grapevine leafroll-associated virus 1 (GLRaV-1) és Grapevine leafroll-associated virus 3 (GLRaV-3);

   c) Grapevine fleck virus (GFkV) (csak az alanyok esetén).

5.1. A kiindulási szaporítóanyagot előállító törzsültetvényeknek hivatalos ellenőrzés alkalmával az 5. pont a), b) és c) alpontjában felsorolt károsító szervezetektől mentesnek kell lenniük. Az ellenőrzés az indexálás módszerével vagy azzal egyenértékű nemzetközileg elfogadott, minden növényre kiterjedő tesztelési módszerrel végzett növény-egészségügyi vizsgálatok eredményén alapul. Az 5. pont a) és b) alpontjában felsorolt károsító szervezetek esetében ezeket a vizsgálatokat a minden növényen ötévenként elvégzett növény-egészségügyi vizsgálat eredményeivel meg kell erősíteni.

   A fertőzött növényeket el kell távolítani. A fenti károsító szervezeteknek és egyéb tényezőknek tulajdonítható tőkehiány okát rögzíteni kell a törzsültetvényekről vezetett nyilvántartás adatállományában.

5.2. A bázis-szaporítóanyagot előállító törzsültetvényeknek hivatalos ellenőrzés alkalmával az 5. pont a) és b) alpontjában felsorolt károsító szervezetektől mentesnek kell lenniük. Ez az ellenőrzés a minden növényre kiterjedő növény-egészségügyi vizsgálatok eredményein alapul. A vizsgálatokat legalább hatévenként kell elvégezni, a hároméves törzsültetvényekkel kezdve.

   Azokban az esetekben, amikor a hivatalos éves ellenőrzést minden növényen elvégzik, a növény-egészségügyi vizsgálatokat legalább hatévenként kell elvégezni, a hatéves törzsültetvényekkel kezdve.

   A fertőzött növényeket el kell távolítani. A fenti károsító szervezeteknek és egyéb tényezőknek tulajdonítható tőkehiány okát rögzíteni kell a törzsültetvényekről vezetett nyilvántartás adatállományában.

5.3. A certifikált szaporítóanyagot előállító törzsültetvényeknek hivatalos ellenőrzés alkalmával az 5. pont a) és b) alpontjában felsorolt károsító szervezetektől mentesnek kell lenniük. Az ellenőrzés az általánosan elfogadott és szabványosított előírásoknak megfelelő vizsgálati módszereknek/ellenőrzési eljárásoknak megfelelően szemle útján végrehajtott növény-egészségügyi vizsgálatok eredményein alapul. A vizsgálatokat legalább tízévenként kell elvégezni, az ötéves törzsültetvényekkel kezdve.

   Azokban az esetekben, amikor a hivatalos éves ellenőrzést minden növényen elvégzik, a növény-egészségügyi vizsgálatokat legalább tízévenként kell elvégezni, a tízéves törzsültetvényekkel kezdve.

A törzsültetvényben az 5. pont a) és b) alpontjában felsorolt károsító szervezeteknek tulajdonítható tőkehiány mértéke nem haladhatja meg az 5 %-ot. A fertőzött növényeket el kell távolítani. A fenti károsító szervezeteknek és egyéb tényezőknek tulajdonítható tőkehiány okát rögzíteni kell a törzsültetvényekről vezetett nyilvántartás adatállományában.

5.4. A standard szaporítóanyagot előállító törzsültetvények esetén az 5. pont a) és b) alpontjában felsorolt károsító szervezeteknek tulajdonítható tőkehiány mértéke nem haladhatja meg a 10 %-ot. A fertőzött növényeket a szaporítás célját szolgáló növényállományból el kell távolítani. A fenti károsító szervezeteknek és egyéb tényezőknek tulajdonítható tőkehiány okát rögzíteni kell a törzsültetvényekről vezetett nyilvántartás adatállományában.

5.5. A szőlőiskoláknak egy vizuális módszereken alapuló, és szükség esetén megfelelő tesztelési eljárásokkal és/vagy második növény-egészségügyi ellenőrzéssel alátámasztott hivatalos éves növény-egészségügyi ellenőrzés alkalmával az 5. pont a) és b) alpontjában felsorolt károsító szervezetektől mentesnek kell lenniük.

5.6. a) A tagállamok hozhatnak olyan döntést, hogy 2011. július 31-ig nem alkalmazzák az 5.1. és 5.2. pontot az olyan törzsültetvények tekintetében, amelyeket a 2005/43/EK bizottsági irányelv (*) hatálybalépése előtt létesítettek kiindulási szaporítóanyag vagy bázis-szaporítóanyag előállítására.

b) A tagállamok hozhatnak olyan döntést, hogy 2012. július 31-ig nem alkalmazzák az 5.3. pontot az olyan törzsültetvények tekintetében, amelyeket a 2005/43/EK irányelv hatálybalépése előtt létesítettek certifikált szaporítóanyag előállítására.

c) Amennyiben a tagállamok úgy határoznak, hogy a fentiekben meghatározottak szerint nem alkalmazzák az 5.1. és 5.2. pontot, illetve az 5.3. pontot, ezek helyett a következő szabályokat kell alkalmazniuk.

A káros vírusbetegségeket, különösen a szőlő fertőző leromlás vírusát és a levélsodródás vírusát fel kell számolni a kiindulási szaporítóanyag és a bázis-szaporítóanyag előállítására szánt növényállomány esetében. A többi kategóriához tartozó szaporítóanyag előállítására szánt növényállományt a káros vírusbetegség tüneteit mutató növényektől távol kell tartani.

(*) HL L 164., 2005.6.24., 37. o.

6. Szőlőiskolák nem létesíthetők szőlőültetvényen vagy törzsültetvényen belül. A szőlőültetvénytől vagy törzsültetvénytől való minimális távolság három méter.

7. Az oltásra nevelt alanyvesszők, a dugványiskolai szőlővesszők, a gyökeres nemes szőlő és a gyökeres szőlődugványok előállításához használt szaporítóanyagok csak ellenőrzött és engedélyezett törzsültetvényekről származhatnak.

8. A fenti 5. pontban megállapított hivatalos ellenőrzés sérelme nélkül, legalább egy hivatalos növény-egészségügyi ellenőrzést el kell végezni. További növény-egészségügyi ellenőrzést olyan vitás esetekben kell végezni, amely viták a szaporítóanyag minőségi romlása nélkül eldönthetők.

II. MELLÉKLET

A SZAPORÍTÓANYAGRA VONATKOZÓ FELTÉTELEK

I. ÁLTALÁNOS FELTÉTELEK

1. A szaporítóanyagnak fajtaazonosnak és fajtatisztának, és szükség esetén klóntisztának kell lennie, standard szaporítóanyag forgalmazásakor 1 %-os fajtakeveredés megengedett.

2. A szaporítóanyag minimális technikai tisztasága 96 %.

A következők technikailag nem tisztának tekintendők:

a) teljesen vagy részben kiszáradt szaporítóanyag, még abban az esetben is, ha kiszáradás után vízben áztatták;

b) károsult, hajlított vagy sérült szaporítóanyag, különösen, ha a sérüléseket jégverés vagy fagyás idézte elő, vagy azokat összenyomták, összetörték;

c) az alábbi III. pontban meghatározott követelményeknek nem megfelelő szaporítóanyag.

3. A szőlőhajtások elérték a fa kellő érettségi állapotát.

4. A szaporítóanyag értékét csökkentő károsító szervezetek jelenléte a lehető legalacsonyabb szinten legyen.

A hatékonyan nem kezelhető, károsító szervezeteknek tulajdonítható egyértelmű jeleket vagy tüneteket mutató szaporítóanyagot el kell távolítani.

II. KÜLÖNLEGES FELTÉTELEK

1. **Gyökeres szőlőoltványok**

Az ugyanazon kategóriájú szaporítóanyagok kombinációjából álló gyökeres szőlőoltványokat ebbe a kategóriába kell sorolni.

A különböző kategóriájú szaporítóanyagok kombinációjából álló gyökeres szőlőoltványokat a legalacsonyabb komponens kategóriájába kell sorolni.

2. **Átmeneti eltérés**

A tagállamok hozhatnak olyan döntést, hogy 2010. július 31-ig nem alkalmazzák az 1. pont rendelkezéseit a bázis-szaporítóanyagra oltott kiindulási szaporítóanyagból álló gyökeres szőlőoltványok tekintetében. Amennyiben a tagállamok úgy döntenek, hogy nem alkalmazzák az 1. pontot, a következő szabályt kell alkalmazniuk.

A bázis-szaporítóanyagra oltott kiindulási szaporítóanyagból álló gyökeres szőlőoltványokat kiindulási szaporítóanyagként kell osztályozni.

III. OSZTÁLYOZÁS

1. **Oltásra nevelt alanyvesszők, dugványiskolai szőlővesszők és nemes szőlővesszők**

Átmérő

Ez a keresztmetszet legnagyobb átmérőjét jelenti. Ez az előírás nem vonatkozik a zöld hajtásokra.

a) Oltásra nevelt alanyvesszők és nemes szőlővesszők:

aa) átmérő a vessző felső részén: 6,5–12 mm;

ab) a vastagabb végen mért átmérő legfeljebb 15 mm, kivéve a helyben oltásra szánt nemes szőlővesszőket.

b) Dugványiskolai szőlővesszők:

legkisebb átmérő a felső részen: 3,5 mm.

2. **Gyökeres szőlődugványok**

A. *Átmérő*

Az ízköz közepén, a legfelső hajtás alatt és a leghosszabb tengely mentén mért átmérőnek legalább 5 mm-nek kell lennie. Ez az előírás nem alkalmazható a zöld hajtásokból nyert szaporítóanyagból származó gyökeres szőlővesszőkre.

B. *Hosszúság*

A gyökerek kiindulásának legalsó pontja és a legfelső hajtás alapja közötti hosszúság:

a) az oltásra nevelt szőlődugványok esetén 30 cm, azonban a szicíliai rendeltetésű gyökeres dugvány esetén ennek a hosszúságnak 20 cm-nek kell lennie;

b) egyéb gyökeres szőlődugványok esetén 20 cm.

Ez az előírás nem alkalmazható a zöld hajtásokból nyert szaporítóanyagból származó gyökeres szőlődugványokra.

C. *Gyökerek*

Minden növénynek legalább három, jól kifejlett és megfelelően elhelyezkedő gyökere kell, hogy legyen. A 420 A fajtánál azonban elegendő két megfelelően fejlett gyökér, feltéve hogy ezek átellenesen helyezkednek el.

D. *Vesszőcsonk*

A szőlővesszőt a diafragma alatt megfelelő távolságban kell elvágni, hogy elkerülhető legyen annak károsodása, de nem több mint 1 cm-rel alatta.

3. **Gyökeres szőlőoltványok**

A. *Hosszúság*

A szár hossza legalább 20 cm.

Ez az előírás nem alkalmazható zöld hajtásokból nyert szaporítóanyagból származó gyökeres szőlőoltványokra.

B. *Gyökerek*

Minden növénynek legalább három, jól kifejlett és megfelelően elhelyezkedő gyökere kell, hogy legyen. A 420 A fajtánál azonban elegendő két megfelelően fejlett gyökér, feltéve hogy ezek átellenesen helyezkednek el.

C. *Oltásforradás*

Az oltás helye kielégítően, szabályosan beforradt, az oltásforradás szilárd.

D. *Vesszőcsonk*

A szőlővesszőt a diafragma alatt megfelelő távolságban kell elvágni, hogy elkerülhető legyen annak károsodása, de nem több mint 1 cm-rel alatta.

III. MELLÉKLET

CSOMAGOLÁS

Csomagok vagy kötegek összetétele

1 – Típus	2 – Darabszám	3 – Maximális mennyiség
1. Gyökeres szőlőoltványok	25, 50, 100 vagy 100 többszörösei	500
2. Gyökeres szőlődugványok	25, 50, 100 vagy 100 többszörösei	500
3. Nemes oltóvesszők		
— legalább öt használható rüggyel	100 vagy 200	200
— egy használható rüggyel	500 vagy 500 többszörösei	5 000
4. Oltásra nevelt alanyvesszők	100 vagy 100 többszörösei	1 000
5. Dugványiskolai szőlővesszők	100 vagy 100 többszörösei	500

KÜLÖNÖS FELTÉTELEK

I. *Kis mennyiségek*

Amennyiben szükséges, a csomagok és kötegek mérete (darabszáma) a fenti 1. oszlopban felsorolt szaporítóanyagok minden típusa és kategóriája esetén a fenti 2. oszlopban feltüntetett minimális mennyiségeknél kisebb is lehet.

II. *Gyökeres szőlőnövények bármilyen termesztőközegben cserépben, rekeszben vagy ládában.*

A darabszám és a maximális mennyiség nem alkalmazandó.

IV. MELLÉKLET

JELÖLÉS

A. CÍMKE

I. **Kötelezően előírt információ**

1. EK-előírásnak megfelelő

2. Előállító ország

3. Certifikációért vagy ellenőrzésért felelős hatóság és tagállam, vagy betűjelük

4. A zárolásért felelős személy neve és címe vagy azonosítószáma

5. Faj

6. Szaporítóanyag típusa

7. Kategória

8. Szaporítóanyag fajtája és adott esetben klónja. A gyökeres szőlőoltványok esetén ezt az alany és a nemes komponensre vonatkozóan is fell kell tüntetni

9. Tétel hivatkozási száma

10. Mennyiség

11. Hosszúság – kizárólag az oltásra nevelt alanyvesszők esetén: ez az érintett tétel szőlővesszőinek minimális hosszára vonatkozik

12. A szaporítóanyag előállításának éve.

II. **Minimumfeltételek**

A címkének az alábbi követelményeknek kell megfelelnie:

1. a címkét kitörölhetetlen módon kell kinyomtatni, továbbá könnyen olvashatónak kell lennie

2. a címkét szembetűnő, könnyen észrevehető helyre kell ragasztani

3. Az A. rész I. pontjában meghatározott információkat semmilyen módon – más írással vagy ábrával – nem lehet eltakarni, olvashatatlanná tenni vagy megszakítani

4. Az A. rész I. pontjában meghatározott információkat ugyanabban a látómezőben kell megjeleníteni.

III. **A végső fogyasztóknak szánt kis mennyiségek tekintetében alkalmazott eltérés**

1. *Egynél több egység*

Az I.10. pontban meghatározott címke esetén előírt információ: „A csomagok vagy kötegekben található egységek pontos száma”.

2. *Egyetlen egység*

Az A. rész I. pontjában megállapított információ nem előírás:

— Szaporítóanyag típusa

— Kategória

— Tétel referenciaszáma

— Mennyiség

— Az oltásra nevelt alanyvesszők hossza

— A szaporítóanyag előállításának éve.

IV. **A cserépben, rekeszben vagy ládában lévő szőlőnövények esetén alkalmazott eltérés**

A bármilyen termesztőközegben lévő, cserépben, rekeszben vagy ládában elhelyezett gyökeres szőlőnövények esetében, amikor az ilyen szaporítóanyag az összetételéből adódóan nem tehet eleget a zárolási követelményeknek (beleértve a címkézést is):

a) a szaporítóanyagot fajtaazonos, adott esetben klónazonos és egyedszám tekintetében is megfelelően azonosított különálló tételekben kell tartani;

b) a hivatalos címke nem kötelező;

c) a szaporítóanyagot a B. pontban meghatározott kísérőokmánnyal kell ellátni.

B. KÍSÉRŐOKMÁNY

I. **Betartandó feltételek**

Amikor a tagállamok kísérőokmány kiállítását írják elő:

a) az okmányt legalább két példányban kell kiállítani (átadó és átvevő);

b) az okmánynak (átvevő példánya) az átadás helyétől az átvevő telephelyéig kísérnie kell a szállítmányt;

c) az okmányon fel kell tüntetni a szállítmány egyedi tételeiről szóló, az alábbi II. pontban meghatározott információkat;

d) az okmányt legalább egy évig meg kell őrizni, és a hivatalos ellenőrző hatóság rendelkezésére kell bocsátani.

II. **A közlendő információk felsorolása**

1. EK-előírásnak megfelelő
2. Előállító ország
3. Certifikációért vagy ellenőrzésért felelős hatóság és tagállam, vagy betűjelük
4. Sorszám
5. Átadó (cím, regisztrációs szám)
6. Átvevő (cím)
7. Faj
8. A szaporítóanyag típusa(i)
9. Kategória (kategóriák)
10. Fajta (fajták), és adott esetben a klón(ok). A gyökeres szőlőoltványok esetén ezt az alanyra és a nemes komponensre vonatkozóan is fel kell feltüntetni
11. Tételenkénti darabszám
12. Tétel összes darabszáma
13. Szállítás időpontja.